

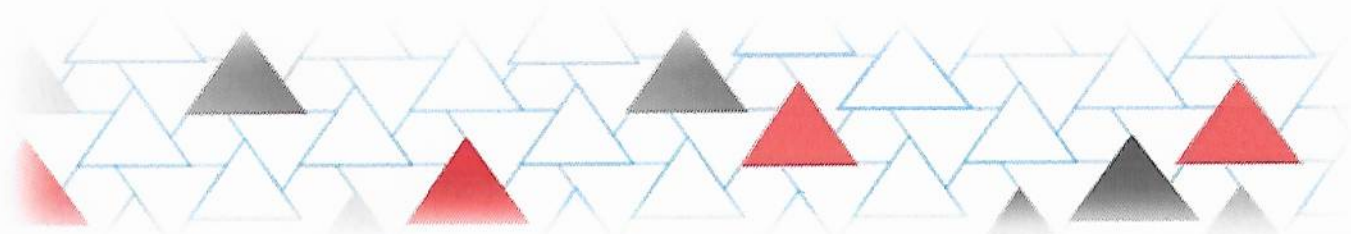
IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

2019.

Broj: 01-02-08-11-3-1979-6/19

Sarajevo, lipanj 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	5
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	11
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	12
7.1.1	Prihodi i primici	12
7.1.1.1	Prihodi od doprinosa.....	12
7.1.1.2	Neporezni prihodi	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	14
7.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	14
7.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	15
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19
7.1.3	Financijski rezultat	19
7.2	BILANCA STANJA	20
7.2.1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20
7.2.2	Stalna sredstva	20
7.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	21
7.2.4	Popis sredstava i obveza.....	21
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	22
8.	JAVNE NABAVE	22
9.	OSTALI NALAZI	23
9.1	Porodiljne naknade	23
9.2	Sudski sporovi	24
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	24
IV	PRIVITAK: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	25
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu	26
	Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine.....	29
	Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine.....	30

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Zavod)** koji obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2019. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava i obveza na 31. 12. 2019. godine, jer za iskazane poslovne prostore u finansijskim izvješćima (344.236 KM) Zavod ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, a poslovni prostor za koju posjeduju dokumentaciju (64.915 KM) nije evidentiran u poslovnim knjigama, što nije sukladno članku 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Značajan dio kratkoročnih obveza (1.455.194 KM) odnosi se na dugovanja nastala u periodu od 2002. do 2009. godine prema zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, koja nisu usuglašena (točke 7.2.2 i 7.2.3 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Zavoda za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Planom prihoda i rashoda za 2019. godinu nije planirano izdvajanje sredstava u obveznu pričuvu u visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju, već samo 280.536 KM ili 0,91% ukupnih rashoda (točka 6. Izvješća);**

2. Ne možemo potvrditi da su tekuće potpore zdravstvenim ustanovama u iznosu od 750.000 KM namjenski utrošene, jer nije prezentiran dokaz da su potrošene u svrhu potpore za izmirenje povećanih troškova proizašlih iz kolektivnog ugovora u djelatnosti zdravstva, kako je utvrđeno Odlukom Upravnog vijeća. Pored toga Zavod nije vršio kontrolu nad zdravstvenim ustanovama za izvršene usluge sukladno zaključenim ugovorima i programu zdravstvene zaštite, kao ni kontrolu nad izdanim lijekovima na recept (točke 7.1.2.2 i 7.1.2.3 Izvješća).
3. Provedenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje sredstava i obveza, te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, sukladno članku 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava i obveza na 31. 12. 2019. godine (točka 7.2.4 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Zavoda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Zavoda odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 10. 6. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić
Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- **Zakon o proračunima u FBiH;**
  - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- **Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;**
- **Plan prihoda i rashoda Zavoda za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije za 2019. godinu;**
- **Odluka o izvršenju Plana prihoda i rashoda;**
- **Zakon o zdravstvenom osiguranju FBiH;**
- **Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH;**
- **Zakon o riznici u FBiH;**
- **Zakon o javnim nabavama;**
- **Zakon o radu;**
- **Zakon o porezu na dohodak;**
- **Zakon o doprinosima;**
- **Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;**
- **Zakon o zdravstvenom osiguranju Hercegbosanske županije;**
- **Zakon o zdravstvenoj zaštiti Hercegbosanske županije,**
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije utemeljen je 22. 6. 1999. godine Odlukom Vlade Hercegbosanske županije broj 01-198/99. Zavod je bio u sklopu Međuzupanijskog zavoda do 1. 1. 2002. godine, nakon čega otpočinje sa radom kao Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije.

U Zavodu se ostvaruju prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguravanja na načelima uzajamnosti i solidarnosti u okviru Hercegbosanske županije, odnosno Federacije BiH sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, drugim zakonima, podzakonskim propisima, propisima Hercegbosanske županije i općim aktima Zavoda, kao i prava i obveze iz proširenog i dragovoljnog zdravstvenog osiguranja sukladno propisima Skupštine Hercegbosanske županije.

Sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zavod obavlja sljedeće poslove: provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obveznim zdravstvenim osiguranjem, planira i prikuplja novčana sredstva obveznog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, skrbi o zakonitom i pravodobnom ostvarivanju tih prava, te pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite interesa osiguranih osoba, obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama, određuje kriterije, način korištenja, te visinu novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite, određuje visinu naknade plaće na teret Zavoda, način valoriziranja osnovice za naknadu plaće za vrijeme bolovanja, sudjeluje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje, vrši obračun dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove sukladno ovim ugovorima, obnaša poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inozemstvu, kao i druge djelatnosti utvrđene navedenim aktima.

Tijela Zavoda su: Upravno vijeće i ravnatelj. Upravno vijeće imenovano je Rješenjem Vlade Županije od 23. 12. 2014. godine na mandatno razdoblje od četiri godine u sastavu: Denis Lijović – predsjednik i članice Marijana Petro, Vanja Krneta, Gorana Marinčić, te član Fikret Sitnić. Iako je upravnom vijeću isteklo mandatno razdoblje, nastavilo je sa radom do imenovanja novog upravnog vijeća. Ministarstvo pravosuđa i uprave Livno dalo je Mišljenje da prava i obveze upravnom vijeću nakon isteka mandata ne prestaju, nego nastavlja sa radom do imenovanja novog saziva.

Ravnatelj rukovodi Zavodom, a za svoj rad i rad Zavoda odgovora Upravnom vijeću i Vladi Županije. Ravnatelj Zavoda, Ante Baković, imenovan je Rješenjem Vlade Županije od 18. 12. 2017. godine na mandatno razdoblje od četiri godine, i to mu je ujedno drugi mandat na mjestu ravnatelja.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Zavoda utvrđene su stručne službe, kao temeljne organizacijske jedinice Zavoda u sjedištu (Ured ravnatelja, Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za ekonomske poslove, Služba za provođenje sustava zdravstvenog osiguranja) i područni uredi, kao organizacijske jedinice Zavoda (Livno, Tomislavgrad, Drvar, Kupres, Glamoč i Bosansko Grahovo).

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda sistematizirano je 48 radnih mjesta, a 31. 12. 2019. godine bilo je uposleno 45 djelatnika.

Sjedište Zavoda je u Livnu, u Ulici Kneza Mutimira 54.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Zavoda za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, sa prekidima, u razdoblju od studenog 2019. godine do travnja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizirali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može utjecati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

Uzimajući u obzir da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Zavoda za 2015. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o financijskim izvješćima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod nije postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Zavod je donio Pravilnik o unutarnjim kontrolama – unutarnjim kontrolnim postupcima/pisane procedure za uspostavu i jačanje sustava unutarnje kontrole, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;
- 2) Planiranje se vrši temeljem relevantnih parametara i opravdanih potreba za sredstvima u cilju što efikasnije uporabe odobrenih sredstava, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;
- 3) Izvršenje Financijskog plana i izvješćivanje o izvršenju financijskog plana vrši se na način propisan Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- 4) Utvrđeni su jedinstveni koeficijenti za obračun plaće, sukladno Pravilniku o radu Zavoda;
- 5) U cilju sprečavanja i otkrivanja grešaka, točnosti računovodstvenih evidencija, objektivnog i fer financijskog izvješćivanja, osigurano je pravilno knjigovodstveno evidentiranje i dosljedna provedba zakonskih i ostalih propisa i točno je i istinito prikazano stanja izvora sredstava;
- 6) Uspostavljena je knjiga kapitalne imovine kao pomoćna evidencija, sukladno članku 7. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 59. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Nije osigurana dosljedna primjena Zakona o proračunima u FBiH u dijelu poštivanja rokova za donošenje DOP-a i Plana prihoda i rashoda. Zavod je usvojio Dokument okvirnog proračuna Zavoda, zajedno sa srednjoročnim planom rashoda za tri godine, kao i Operativni proračunski kalendar, Plan nabava, utvrdio je broj radnih mjesta. Financijski plan sadrži opći i posebni dio, sukladno Zakonu.
- 2) Nisu u potpunosti implementirane odredbe Zakona o riznici u FBiH u dijelu sačinjavanja planova novčanih tijekova.

Nerealizirane preporuke

- 1) Osigurati dosljedno i u potpunosti postupanje sukladno donesenim procedurama za uspostavu i jačanje unutarnje kontrole i u kontinuitetu vršiti nadzor nad provođenjem tih procedura;
- 2) Uspostaviti funkciju unutarnje revizije u potpunosti sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH;
- 3) Izdvajanje sredstava obvezne pričuve vršiti sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- 4) Uspostaviti efikasniji nadzor nad implementacijom članka 80. federalnog Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i članka 10. Ugovora sa zdravstvenim ustanovama, koji će osigurati da se sredstva participacije uplaćuju na račun Zavoda, kako bi to bio prihod Zavoda;
- 5) Osigurati kontinuiranu kontrolu potrošnje lijekova koji se propisuju na teret Zavoda, kako bi se osigurala racionalnija potrošnja lijekova i smanjili troškovi lijekova koji padaju na teret Zavoda;
- 6) Dopuniti Pravilnik o načinu i uvjetima za upućivanje osiguranih osoba na liječenje izvan Hercegbosanske županije ili donijeti poseban unutarnji akt o liječenju osiguranika Zavoda u inozemstvu, kojim će biti reguliran način i uvjeti za upućivanje osiguranika Zavoda na liječenje u inozemstvo, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, te osigurati kontinuiranu kontrolu poštivanja donesenih unutarnjih procedura za liječenje u inozemstvu;
- 7) Potrebno je poduzeti aktivnosti na pribavljanju validne dokumentacije kojom će se potvrditi vlasništvo ili pravo korištenja poslovnih prostora evidentiranih u knjigovodstvenim evidencijama Zavoda, te izvršiti knjigovodstveno evidentiranje u Zavodu;
- 8) Sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, neophodno je da Zavod vrši usuglašavanje stanja svih obveza na 31. 12. kako bi se realno iskazale obveze;
- 9) Izvršiti popis obveza na 31. 12., kao i usklađivanje knjigovodstvenih sa stvarnim stanjem obveza, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;
- 10) Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, osigurati usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, te izvršiti popis imovine i obveza sukladno ovim propisima.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Zavod je pokrenuo sudski spor protiv Federalnog zavoda za PIO/MIO, zbog čega nije izvršena ocjena preporuke vezane za iniciranje aktivnosti na zakonskom reguliranju visine jedinstvene stope doprinosa na mirovine u Federaciji BiH u suradnji s resornim ministarstvom na županijskoj i federalnoj razini;
- 2) Ocjena preporuke vezane za dodjelu jednokratnih pomoći pojedincima i neprofitnim organizacijama sukladno Odluci o kriterijima za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći u Zavodu za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije nije vršena jer nije bilo ove vrste davanja u Zavodu;
- 3) Nije vršena ocjena preporuke vezane za povrat dane pozajmice Nogometnom klubu „Troglav“, jer je Upravno vijeće u 2017. godine donijelo Odluku o otpisu potraživanja, a ne na pokretanju aktivnosti na naplati potraživanja;
- 4) Preporuka vezana za pravovremeno izmirivanje obveza nije ocijenjena iz razloga što se tekuće obveze izmiruju, dok za obveze ranijeg razdoblja nisu pokretani sudski postupci protiv Zavoda;
- 5) Preporuka vezana za popis imovine, obveza i novčanih sredstava u dijelu iskazanih usporednih vrijednosti i naturalnih pokazatelja nije ocijenjena jer nije izvršen uvid u popisne liste.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dano je ukupno 19 preporuka, od čega je 8 novih i 12 preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2015. godinu (10 nerealiziranih i 2 djelomično realizirane).

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH² nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela. Faktor koji najviše utječe na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Zavoda, kao dijelom sustava unutarnjih kontrola, uređen je način rada i rukovođenja, unutarnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, uvjeti koje zaposlenici moraju ispunjavati i potreban broj izvršitelja na radnim mjestima i druga pitanja, što je jedan od osnovnih stubova za uspostavu povoljnog kontrolnog okruženja sukladno COSO modelu.

Zavod je donio Pravilnik o unutarnjim kontrolama – unutarnjim kontrolnim postupcima u 2016. godinu sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, ali ne i sve pisane procedure za uspostavu i jačanje sustava unutarnje kontrole. U studenom i prosincu 2019. godine donesen je veći dio internih akata, i to: Računovodstvene politike; Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija o djelatnicima i drugim osobama angažiranim na radu i Instrukcije o načinu uplate za zdravstvene iskaznice, dvojezične obrasce i premije osiguranja.

Sukladno Zakonu o riznici u FBiH³, Zavod je u 2017. godini pokrenuo aktivnosti na uspostavi riznice kroz nabavku aplikativnog softvera za podršku rizničnom poslovanju. Evidentiranje poslovnih transakcija u glavnoj knjizi vršeno je na način utvrđen rizničnom poslovanju.

Međutim, riznično poslovanje nije u potpunosti implementirano, jer nisu izrađivali godišnje i kvartalne planove novčanih tokova, iskazane po mjesecima, kojima se predviđa priljev i odljev sredstava na jedinstvenom računu riznice, a koji predstavlja temelj za izvršavanje proračuna sukladno članku 4. Zakona o riznici u FBiH.

Pored navedenog, sustav unutarnjih kontrola u Zavodu nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini, a osobito u dijelu utvrđenih nepravilnosti u poslovanju, za koje su date preporuke u Izvješću.

Sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH imenovan je koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu. Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu sačinjeno je i dostavljeno Ministarstvu financija HBŽ. U izvješću se navodi prijedlog mjera po kojem trebaju pristupiti izradi strateškog plana, da nisu imenovali osobu za upravljanje rizicima, da trebaju uspostaviti procedure za kontrolu namjenske potrošnje javnih sredstava.

S obzirom na to da je u izvješću konstatirano da nisu doneseni svi potrebi akti i uspostavljene kontrole, niti je imenovana osoba koja bi bila odgovorna za upravljanje rizicima, sve za posljedicu ima da nisu uspostavljene kontrolne aktivnosti koje bi bile srazmjerne utvrđenim rizicima i imale za cilj da spriječe, odnosno ublaže rizik.

---

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

² „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Hercegbosanske županije sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti⁴.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti na uspostavi i jačanju unutarnje kontrole, kao i na izradi strateškog plana i imenovanju osobe za upravljanje rizicima;**
- **rizično poslovanje uspostaviti sukladno Zakonu o riznici u FBiH, osobito u dijelu sačinjavanja planova novčanih tijekova.**

Unutarnja revizija

Nije uspostavljena jedinica unutarnje revizije u Zavodu, iako su imali obvezu uspostaviti je, prema članku 9. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁵ i članku 11. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH⁶.

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju unutarnje revizije, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Na osnovu Strategije za borbu protiv korupcije 2016. – 2019. godine Hercegbosanske županije sačinjen je Akcijski plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije. Prema strateškim ciljevima, utvrđena je obveza usvajanja planova integriteta u javnom sektoru na svim razinama, određivanje kontakt-osoba u institucijama Hercegbosanske županije, kao i obveza svih institucija u Hercegbosanskoj županiji na svim razinama da sačine vlastite akcijske planove za borbu protiv korupcije, sukladno Strategiji i Akcijskom planu.

Zavod nije postupio prema Akcijskom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije jer nije donio plan integriteta, nije imenovao kontakt-osobu i sačinio vlastiti akcijski plan za borbu protiv korupcije.

Preporuka:

- **sačiniti plan integriteta za borbu protiv korupcije i vlastiti akcijski plan prema Akcijskom planu za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije Hercegbosanske županije.**

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA

Sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zavod, između ostalog, planira i prikuplja novčana sredstva obveznog osiguranja, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba i skrbi o zakonitom i pravodobnom ostvarivanju tih prava. U vezi s tim i sukladno članku 18. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH uspostavljen je informacijski sustav Zavoda za praćenje ostvarivanja i korištenja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, kao i praćenje uplata doprinosa. Svakodnevno se ažuriraju podaci o plaćenim doprinosima na temelju uplata na depozitni račun Zavoda, preuzimanjem podataka iz Baze podataka Porezne uprave FBiH za prijave i odjave osiguranika, te podataka o izmirenim doprinosima za osobe – osiguranike. Preuzeti podaci na temelju uplata na račun Zavoda raspoređuju se po obveznicima doprinosa, odnosno poslodavcima koji izmiruju doprinose, ali ne sadrže podatke o plaćenim doprinosima po osiguranim osobama, dok je Baza podataka koju je uspostavila Porezna uprava FBiH jedinstvena evidencija o svim obveznicima uplate doprinosa i osiguranim osobama, kao i podacima neophodnim za kontrolu i naplatu uplate doprinosa. Zavod ima pristup Bazi podataka Porezne uprave FBiH i preuzima ih, ali ti podaci nisu u potpunosti ažurni jer Porezna uprava FBiH kasni sa prijenosom/unosom podataka o uplaćenim doprinosima.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 83/13 i 54/14

U Zavodu raspoložu podacima o svim obveznicima doprinosa i imaju mogućnost provjere svih uplata obveznika doprinosa – da li redovito izmiruju doprinose, te mogu utvrditi koji obveznici doprinosa nisu izmirili doprinose. Nije prezentirano da su na temelju tih podataka poduzimali aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH na ukazivanje o neizmirenim doprinosima obveznika doprinosa, s obzirom na to da je u nadležnosti Porezne uprave FBiH kontrola obračuna i uplate doprinosa obveznika sukladno Zakonu o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa od 2011. godine. Imajući u vidu da doprinosi za zdravstveno osiguranje predstavljaju prihod Zavoda, trebaju imati aktivan stav za naplatu doprinosa. Također, nisu donijeli interni akt kojim bi se utvrdio način vršenja kontrola uplate doprinosa sukladno članku 77. Zakona o zdravstvenom osiguranju HBŽ-a.

Iako kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava FBiH, Zavod nije svojim aktom utvrdio način vršenja kontrola uplate doprinosa sukladno članku 77. Zakona o zdravstvenom osiguranju HBŽ-a. Nije prezentirano da su poduzimali aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH na informiranje o neizmirenim obvezama za doprinose, a imaju interes da svi obveznici doprinosa redovito izmiruju svoje obveze, s obzirom na to da plaćeni doprinosi predstavljaju prihod Zavoda.

Preporuka:

- ***posebnim aktom utvrditi način kontrole uplate doprinosa, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju Hercegbosanske županije, te poduzimati kontrole u cilju naplate doprinosa.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Za 2019. godinu nije na vrijeme usvojen Plan prihoda i rashoda, a Upravno vijeće je u studenom 2018. godine donijelo Odluku o privremenom financiranju za razdoblje siječanj – ožujak 2019. godine u iznosu od 7.000.000 KM. Plan prihoda i rashoda Zavoda za 2019. godinu Upravno vijeće je usvojilo tek 5. 4. 2019. godine, a Skupština Hercegbosanske županije dala je suglasnost 12. 4. 2019. godine. Prilikom donošenja Plana prihoda i rashoda nisu poštivani utvrđeni rokovi Zakonom o proračunima u FBiH, jer prijedlog financijskog plana za 2019. godinu nije sačinjen ni usvojen sukladno članku 27., niti je donesen do 31. 3. 2019. godine, do kada je krajnji rok do kojeg se mora donijeti za narednu godinu, kako je regulirano člankom 35. Zakona.

Ukupni prihodi, rashodi i izdaci iskazani su uravnoteženo i iznosili su 30.743.956 KM i viši su u odnosu na izvršenje prethodne godine i projekcije za 2019. godinu utvrđene u Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2019. – 2021. godine.

U strukturi ukupno planiranih prihoda najveći dio odnosi se na doprinose za zdravstveno osiguranje: 29.565.120 KM i čini 96,16% ukupno planiranih prihoda Zavoda.

Struktura planiranih rashoda i izdataka je: rashodi 30.133.420 KM, tekuća rezerva 300.000 KM, sredstva za obveznu rezervu 280.536 KM i kapitalni izdaci 30.000 KM. Planirani rashodi odnose se na rashode zdravstvene zaštite u iznosu od 26.579.920 KM, rashode Stručne službe Zavoda od 1.748.600 KM, te na tekuće potpore pojedincima i zdravstvenim ustanovama u iznosu od 1.804.900 KM.

Tekuća rezerva utvrđena je u iznosu od 300.000 KM Planom prihoda i rashoda za 2019. godinu. Tijekom 2019. godine odlukama Upravnog vijeća odobrena su sredstva tekuće rezerve za pokriće povećanja troškova. Odlukom o izvršenju Plana prihoda i rashoda (članak 10.) utvrđeno da se sredstva tekuće rezerve koriste za nepredviđene namjene ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da nisu utvrđena dovoljna sredstva. Sredstva tekuće rezerve odobrena su za liječenje izvan županije (126.750 KM), liječenja u inozemstvu (50.000 KM), troškove lijekova na recept (50.000 KM), naknadu plaća za bolovanja preko 42 dana (50.000 KM) i druge troškove (23.250 KM).

Sredstva za obveznu pričuvu planirana su u iznosu od 280.536 KM, odnosno 0,91% ukupnih rashoda. Planiranje obvezne pričuve nije izvršeno sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim je propisano da je obvezna pričuva 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini. Izdvajanje za obveznu pričuvu izvršeno je Odlukom Upravnog vijeća za ostvareni višak prihoda nad rashodima za 2019. godinu u iznosu od 386.836 KM ili 1,2% ostvarenih rashoda.

Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2019. – 2021. godine usvojen je 26. 9. 2018. godine, kad je Vlada Hercegbosanske županije dala suglasnost na njega. Dokument okvirnog proračuna nije donesen u roku propisanom člankom 15. Zakona o proračunima u FBiH, nego sa kašnjenjem od skoro tri mjeseca. Prema projekcijama, procijenjeni su prihodi i rashodi za 2019. godinu u iznosu od 28.974.769 KM i viši su za 2,24% u odnosu na plan za 2018. godinu.

Plan prihoda i rashoda, kao i Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2019. – 2021. godine nisu doneseni u propisanim rokovima, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Zavod nije izdvojio sredstva u obveznu pričuvu u propisanoj visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju.

Preporuke:

- *Dokument okvirnog proračuna i Plan prihoda i rashoda donositi u propisanim rokovima, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;*
- *izdvajanje sredstava obvezne pričuve vršiti u propisanoj visini, sukladno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju.*

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja računovodstvena izvješća za 2019. Zavod je izradio i dostavio nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u postavljenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnja računovodstvena izvješća, obrazloženo je izvršenje financijskog plana sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 30.305.822 KM, što je u odnosu na planirane za 157.598 KM manje. Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od doprinosa (29.447.976 KM) i neporezni prihodi (857.846 KM).

7.1.1.1 Prihodi od doprinosa

Prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje ostvaruju se sukladno Zakonu o doprinosima⁷, Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa⁸ i Odluci o osnovicama i stopama, kao i načinu obračuna i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje.

Prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje knjigovodstveno su razvrstani prema vrsti doprinosa i sastoje se od: doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaposlenika (25.986.478 KM); doprinosa za zdravstvenu zaštitu po konvencijama (1.857.793 KM), doprinosa za zdravstveno osiguranje za osigurane osobe prijavljene kod Zavoda za upošljavanje (520.397 KM); doprinosa za zdravstvenu zaštitu umirovljenika (481.762 KM); doprinosa po osnovu dragovoljnog osiguranja (203.368 KM); doprinosa od drugih samostalnih djelatnosti (172.081 KM); doprinosa za zdravstveno osiguranje štićenika centra za socijalni rad (169.400 KM) i doprinosa za zdravstveno osiguranje za poljoprivrednike (56.697 KM). Prihodi od doprinosa iskazuju se na temelju uplata obveznika osiguranja na račun Zavoda prema vrsti doprinosa. Praćenje uplate doprinosa vrši se kroz informacijski sustav, u kojem se svakodnevno ažuriraju podaci o plaćenim doprinosima.

⁷ „Službene novine FBiH“, broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06, 14/08 i 91/15

⁸ „Službene novine FBiH“, broj 64/08, 81/08 i 98/15

Prema Izvješću o broju prijavljenih nositelja i članova osiguranja po osnovu zdravstvenog osiguranja, 31. 12 2019. godine bilo je ukupno 45.447 osiguranika. Najveći broj osiguranika (10.760) osigurani su kao djelatnici poduzeća ili ustanova, zatim kao članovi obitelji djelatnika poduzeća ili ustanove osigurano je 7.396 osoba, dok je osiguranika po osnovu mirovina (primatelji mirovina ili članovi obitelji) bilo 12.333. Osiguranika koji su prijavljeni kod Zavoda za zapošljavanje i članova obitelji bilo je ukupno 7.400.

7.1.1.2 Neporezni prihodi

Ukupni neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 857.846 KM, što je u odnosu na planirane (898.300 KM) manje za 40.454 KM. Strukturu ovih prihoda čine: premije osiguranja (720.180 KM), ostali prihodi (89.288 KM), prihodi od participacija (30.495 KM) i prihodi od kamata za depozite u banci (5.981,60 KM).

Prihodi premije osiguranja (720.180 KM) ostvareni su temeljem Odluke Skupštine HBŽ-a o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite. Osigurane osobe koje uplate premiju oslobođene su sudjelovanja u svim troškovima primarne, konzultativno-specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite. Visinu premije na godišnjem nivou utvrđuje Upravno vijeće i za 2019. godinu visina premije je utvrđena u iznosu od 30 KM po osiguranoj osobi. Osigurane osobe su premiju osiguranja plaćale u područnim uredima Zavoda od prosinca 2018. godine do ožujka 2019. godine, a osigurane osobe su dobivale „markicu“ koja služi kao dokaz u zdravstvenim ustanovama prilikom ostvarenja zdravstvene zaštite. Na kraju godine zapisnički je izvršeno sravnjenje izdanih „markica“ sa iznosom prikupljene premije osiguranja.

Prihodi od participacija (30.495 KM) manje su ostvareni u odnosu na plan za 19.505 KM (39%). Prikupljanje prihoda utvrđeno je Odlukom Skupštine HBŽ-a o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite. Odlukom je utvrđen iznos participacije u troškovima zdravstvene zaštite po pojedinim uslugama za osigurane osobe koje nisu uplatile premiju osiguranja. Participaciju od osiguranih osoba naplaćuju zdravstvene ustanove, koje trebaju mjesečno dostavljati izvješće i uplate na račun Zavoda. Obveza zdravstvenih ustanova da naplaćena sredstva od osiguranih osoba – participacija, uplaćuju na račun Zavoda i prihod su Zavoda utvrđena je člankom 10. ugovora sa zdravstvenim ustanovama i člankom 80. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Tijekom 2019. godine zdravstvene ustanove nisu mjesečno izvješćivale i uplaćivale sredstva Zavodu, zbog čega Zavod nije imao informaciju od kojih osiguranika su naplaćene participacije i za koje pružene usluge. Pored toga, Zavod nije poduzimao nikakve aktivnosti prema zdravstvenim ustanovama kako bi osigurao potpunu evidenciju o naplaćenim participacijama u zdravstvenim ustanovama, što bi omogućilo adekvatnu kontrolu nad prikupljenim prihodima od participacija. Nepostojanje kontrole kod prikupljanja ovih prihoda može imati za posljedicu da sve naplaćene participacije u zdravstvenim ustanovama nisu uplaćene na račun Zavoda. Najveći prihod od participacija ostvaren je od Doma zdravlja Tomislavgrad u iznosu od 22.316 KM i Doma zdravlja Livno u iznosu od 1.015 KM.

Zavod nije uspostavio adekvatnu kontrolu nad prikupljanjem prihoda od participacija, sukladno zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama i Zakonu o zdravstvenom osiguranju. Zdravstvene ustanove nisu izvješćivale i uplaćivale prikupljena sredstva od participacija mjesečno, kako je utvrđeno Odlukom Skupštine HBŽ-a o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite, što može imati za posljedicu da prikupljene participacije u zdravstvenim ustanovama nisu uplaćene na račun Zavoda.

Preporuka:

- ***prihode od participacija prikupljati sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Odluci Skupštine HBŽ-a o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite, te vršiti kontrolu i nadzor nad prikupljenim participacijama u zdravstvenim ustanovama, kako bi se osiguralo stvarno praćenje naplaćenih participacija.***

7.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu rashodi i izdaci iznosili su 29.918.986 KM, što u odnosu na planirana sredstva (30.463.420 KM) predstavlja ostvarenje od 98%.

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka, sa indeksima ostvarenja, iskazana u financijskim izvješćima je sljedeća: rashodi zdravstvene zaštite 26.625.608 KM (89%), rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda 1.688.228 KM (5,64%), tekući transferi i ostali rashodi 1.597.346 KM (5,33%) i izdaci za nabavu stalnih sredstava 7.804 KM (0,03%).

7.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 1.688.228 KM i čine 5,6% ukupnih rashoda i izdataka, a u odnosu na planirana sredstva (1.752.896 KM) predstavljaju ostvarenje od 96,31%.

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine: plaće i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 1.391.559 KM (82,43%), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi u iznosu od 129.145 KM (7,65%) i izdaci za materijal i usluge u iznosu od 167.524 KM (9,92%).

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.391.559 KM i u odnosu na planirane manje su za 25.637 KM, od čega se na bruto plaće odnosi 1.222.212 KM, a na naknade troškova zaposlenih 169.347 KM.

Za obračun i priznavanje rashoda plaće primjenjuje se Zakon o radu u FBiH⁹ i Pravilnik o radu Zavoda (iz 2016. godine). Pravilnikom o radu sva radna mjesta razvrstana su prema složenosti poslova u sedam grupa, a koeficijenti radnog mjesta utvrđeni su u rasponu od 1,20 do 3,70. Grupiranje poslova u Stručnoj službi po stupnjevima složenosti sa pripadajućim koeficijentima utvrđeno je Pravilnikom o radu i Odlukom ravnatelja Zavoda, koja je donesena u prosincu 2019. godine i u primjeni je od 1. 1. 2020. godine. Mjesečna neto plaća utvrđuje se množenjem koeficijenta složenosti poslova sa osnovnom najnižom plaćom. Najniža plaća radnika utvrđuje se u visini od 70% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH. Plaća radnika uvećava se za 0,6% za svaku godinu mirovinskog staža, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Najveća neto plaća isplaćena u Zavodu u 2019. godini iznosila je 3.200 KM, najniža neto plaća iznosila je 578 KM, a prosječna neto plaća 1.459 KM.

Pravilnik o radu nije sukladan Zakonu o radu u dijelu zasnivanja radnog odnosa, kojim je definirano da se radni odnos zasniva temeljem zaključenog ugovora o radu sa Zavodom. Tijekom 2019. godine izvršen je prijem jednog uposlenika i zaključen je ugovor sa Zavodom, bez javnog natječaja o zasnivanju radnog odnosa. To nije sukladno članku 20. točka 2. Zakona o radu, kojim je propisana obveza javnog oglašavanja kod prijema u radni odnos.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 169.347 KM, a u odnosu na plan manje su za 20.896 KM (10,98%). U strukturi ovih troškova najznačajniji su: naknade za topli obrok (84.927 KM), naknade za prijevoz na posao i sa posla (42.275 KM) i regres za korištenje godišnjeg odmora (20.064 KM).

Obračun i isplata naknada toplog obroka izvršena je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Pravilnikom o radu definirano je da zaposlenik čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje pet kilometara ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, i to u visini stvarnih troškova javnog prijevoza. Iako nije precizirano da li se radi o visini troškova dnevnih ili mjesečnih karata, uposlenima Zavoda vršena je isplata ovih naknada u visini dnevne karte.

⁹ Sl. novine FBiH¹¹, br. 26/16, 89/18

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je sukladno Pravilniku o radu i Odluci o isplati regresa djelatnicima Zavoda za 44 uposlenika u visini od 50% prosječno isplaćene neto plaće u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Preporuke:

- **Pravilnik o radu uskladiti s odredbama Zakona o radu u dijelu prijema zaposlenika i zasnivanja radnog odnosa.**

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 167.524 KM. Strukturu ovih izdataka čine: najam imovine i opreme (28.848 KM), troškovi zatezних kamata po sudskim sporovima (27.082 KM), izdaci za komunikacije i komunalne usluge (23.693 KM), ugovorene i druge posebne usluge (20.898 KM), izdaci za energiju (20.722 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (16.557 KM), osiguranje, bankarske usluge i platni promet (14.024 KM), izdaci za tekuće održavanje (8.945 KM) i putni troškovi, usluge prijevoza i goriva (6.755 KM).

7.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite u 2019. godini iznosili su 26.625.608 KM i u odnosu na plan (26.579.920 KM) viši su za 45.688 KM. U strukturi rashoda zdravstvene zaštite na primarnu zdravstvenu zaštitu odnosi se 7.052.718 KM, sekundarnu zdravstvenu zaštitu 6.873.150 KM, lijekove sa Esencijalne liste lijekova 3.120.655 KM, liječenja van Županije 3.025.584 KM, konzultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu 1.948.157 KM, druge nespomenute usluge i izdatke 1.173.656 KM, na tercijarnu razinu bolnica 950.000 KM, liječenja u inozemstvu 847.780 KM, ortopedska pomagala 817.332 KM, troškove liječenja po Međunarodnim konvencijama 497.540 KM, Zavod za javno zdravstvo HBŽ-a 183.000 KM i na rehabilitaciju – toplice odnosi se 136.034 KM.

Iako su rashodi zdravstvene zaštite, ukupno gledajući, više ostvareni u odnosu na planirane za 45.688 KM, pojedine pozicije su znatno više realizirane u odnosu na plan. Upravno vijeće Zavoda donijelo je odluke o interventnom korištenju tekuće rezerve Plana prihoda i rashoda Zavoda za 2019. godinu.

Realizacija programa zdravstvene zaštite na području županije vrši se na temelju zaključenih ugovora o pružanju zdravstvenih usluga Zavoda sa zdravstvenim ustanovama. Temelj za zaključenje ugovora, pored Zakona o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti, je: Odluka o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava; Naredba o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja; Statut Zavoda i Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova.

Zdravstvene ustanove su prije početka godine dostavile pregled svih usluga koje mogu pružiti, na osnovu kojih su se pravili preračuni u skladu sa Metodologijom i Naredbom o standardima i normativima i utvrđivanju pojedinačnih vrijednosti za svaku uslugu koja se pruža osiguranicima za područje koje pokriva zdravstvena ustanova, a prema broju svih osiguranika izračunava se broj timova i dodjeljuje broj bodova. Upravno vijeće je u martu 2019. godine donijelo Odluku o vrijednosti boda za realizaciju programa zdravstvene zaštite u Hercegbosanskoj županiji u iznosu od 0,85 KM. Novčana vrijednost za svaku pojedinačnu uslugu predstavlja umnožak bodova za zdravstvenu uslugu i vrijednosti boda. Zbroj svih tih usluga predstavlja iznos za zdravstvene usluge koje idu na teret Zavoda. Ugovori sa zdravstvenim ustanovama za 2019. godinu zaključeni su tek u travnju 2019. godine i svaki mjesec Zavod je paušalno izmirivao dio ugovorenog iznosa zdravstvenoj ustanovi, što je evidentirano kao rashod Zavoda. Zavod nije zaključio ugovore sa zdravstvenim ustanovama početkom godine, i u prva tri mjeseca na temelju odluka doznačavan je mjesečni paušal za sve zdravstvene usluge, što nije sukladno odredbama članka 40. Zakona o zdravstvenom osiguranju HBŽ-a. Naime, ovim člankom Zakona propisano je da se ustanovama sa kojima kantonalni zavod osiguranja nije zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite mogu na teret fonda kantonalnog zavoda osiguranja isplatiti samo troškovi medicinske pomoći pružene osiguranim osobama u hitnim slučajevima i drugi troškovi u vezi sa pružanjem te pomoći.

Ugovor sa Županijskom bolnicom „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno zaključen je za pružanje primarne zdravstvene zaštite, konzilijarno-specijalističke zdravstvene zaštite, izvanbolničke dijagnostičke djelatnosti, bolničke dijagnostičke djelatnosti, bolničke zdravstvene zaštite sekundarne razine, ostalih bolničkih djelatnosti i tercijarne zdravstvene zaštite. Ugovorom je utvrđena ukupna vrijednost ovih usluga u iznosu od 10.149.530 KM. Zaključeni su ugovori za 2019. godinu sa nositeljima primarne zdravstvene zaštite, i to sa domovima zdravlja na području županije (Livno, Tomislavgrad, Drvar, Glamoč i Kupres). Ugovori su sklopljeni za pružanje usluga primarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite i izvanbolničke dijagnostičke djelatnosti. Uređen je način pružanja usluge i financiranje putem jednakih mjesečnih doznaka. Utvrđena je ukupna godišnja naknada po programima zdravstvene zaštite za: Dom zdravlja Tomislavgrad 2.788.591 KM, Dom zdravlja Livno 2.543.703 KM, Dom zdravlja Drvar 1.107.136 KM, Dom zdravlja Kupres 507.432 KM i Dom zdravlja Glamoč 496.482 KM.

Vezano za praćenje i realizaciju ugovorenih usluga, zdravstvene ustanove obvezne su dostavljati: tromjesečna izvješća o poslovanju, mjesečne preglede rashoda, mjesečna izvješća o pruženim uslugama. Također, ugovorima sa zdravstvenim ustanovama definirano je da Zavod može vršiti kontrolu izvršenih ugovorenih usluga sukladno Programu zdravstvene zaštite i da će davatelj usluga dostaviti dodatne informacije na zahtjev Zavoda, te omogućiti neposredan uvid u rad i dokumentaciju potrebnu za kontrolu. Zdravstvene ustanove dostavljale su mjesečna izvješća o rashodima i izvršenim uslugama, ali Zavod nije vršio kontrola ugovorenih i izvršenih usluga, zbog čega u Zavodu ne mogu potvrditi realnost dostavljenih izvješća. Na osnovu dostavljenih mjesečnih izvješća sačinjen je usporedni pregled ugovorenih i izvršenih usluga Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno, prema kojem je iskazano da je Bolnica izvršila znatno više usluga u odnosu na ugovorene. Također, u mjesečnim izvješćima domova zdravlja navedene su nelogičnosti u izvršenim uslugama; u dnevnim evidencijama o pruženim uslugama pacijentima navedeno je više usluga pruženih jednom pacijentu, kao što su zakazani ciljani razgovori u ordinaciji, savjet sa roditeljima, zdravstveno predavanje većoj grupi uz primjenu audio-vizualnih sredstava.

Tijekom 2019. godine Zavod nije vršio stvarnu kontrolu izvršenih zdravstvenih usluga sukladno zaključenim ugovorima i programu zdravstvene zaštite, niti je tražio dodatna obrazloženja i informacije o pruženim zdravstvenim uslugama u slučajevima više izvršenih usluga u odnosu na ugovorene i u drugim slučajevima koji zahtijevaju dodatnu provjeru i potvrdu da su navedene usluge stvarno i izvršene. Dostavljena mjesečna izvješća zdravstvenih ustanova, bez provedenih kontrola, nisu dovoljna da bi se potvrdila realnost ugovorenih i izvršenih usluga.

Preporuka:

- **ugovore sa zdravstvenim ustanovama zaključivati početkom godine, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju HBŽ-a;**
- **vršiti kontrole zdravstvenih ustanova u dijelu izvršenja ugovorenih zdravstvenih usluga, sukladno zaključenim ugovorima i programu zdravstvene zaštite, u cilju realnog iskazivanja izvršenih usluga.**

Zavod je u 2019. godini zaključio ugovore sa zdravstvenim ustanovama izvan županije, i to sa: Sveučilišnom kliničkom bolnicom u Mostaru, Kliničkim centrom univerziteta u Sarajevu i Univerzitetskim kliničkim centrom Republike Srpske u Banjaluci. Ugovori su zaključeni za pružanje sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite za osigurane osobe sa područja Hercegbosanske županije, koje se ne mogu osigurati u zdravstvenim ustanovama u županiji. Ugovori su zaključeni početkom 2019. godine, osim sa UKC-om Banjaluka koji je zaključen 20. 6. 2019. godine, i važe do 31. 12. 2019. godine. Osiguranicima Zavoda zdravstvene usluge se pružaju na način i pod uvjetima utvrđenim Sporazumom o načinu i postupanju korištenja zdravstvene zaštite izvan područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada¹⁰ i Odlukom Fonda solidarnosti¹¹. Zdravstvene usluge vršene su uz valjanu uputnu dokumentaciju (uputnica, suglasnost Zavoda, zdravstvena iskaznica), a za izvršene usluge zdravstvene ustanove su ispostavljale fakture.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br.41/01

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08, 52/08; Odluka o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za FBiH i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koje će se pružati osiguranim licima na teritoriji FBiH

Pored navedenih, ugovori su zaključeni i sa dva centra za zaštitu studenata na Sveučilištu u Mostaru i Univerzitetu u Sarajevu za pružanje zdravstvenih usluga za studente koji su osiguranici Zavoda za vrijeme njihovog školovanja. Plaćanje izvršenih zdravstvenih usluga vrši se na temelju ispostavljene mjesečne fakture.

Lijekovi na recept iskazani su u iznosu od 3.120.655 KM. Za izdavanje ovih lijekova u primjeni je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Hercegbosanske županije (Pozitivna lista lijekova Hercegbosanske županije) koja vrijedi od veljače 2018. godine.

Lijekove sa esencijalne liste propisuju liječnici opće prakse i liječnici specijalisti u zdravstvenim ustanovama i evidentiraju izdane lijekove kroz softverski program Zavoda. Nije donesen interni akt kojim bi se utvrdilo na koji način se vrši kontrola izdanih recepata, kao i način otklanjanja nepravilnosti kod izdavanja lijekova na recept. Kontrolu izdanih recepata u Zavodu vrši stručni suradnik za kontrolu kroz uvid u dnevno propisane recepte po svakom liječniku i utvrđuje koji liječnik i koji lijekovi su propisani bez rješenja povjerenstva za lijekove i doktrine uz listu lijekova. Na temelju dnevnih evidencija sačinjene su četiri informacije zaključno sa 31. 10. 2019. godine, po kojima je ukupna vrijednost nepravilno propisanih lijekova iznosila 7.048 KM. Najveći dio utvrđenih nepravilnosti od 5.092 KM odnosi se na Dom zdravlja u Tomislavgradu i jednog liječnika. **Po utvrđenim nepravilnostima u Zavodu nisu poduzimane nikakve aktivnosti kako bi se otklonile. Također, Zavod nije vršio kontrolu izdanih lijekova na recept u zdravstvenim ustanovama, da neposrednim uvidom utvrdi da li se na odgovarajući način vodi medicinska dokumentacija.**

Rashodi po receptima za lijekove evidentirani su na temelju računa ugovornih ljekarni sa područja Hercegbosanske županije. Zavod je, nakon provedenog javnog poziva (4. 12. 2018. godine) sa osam ljekarni zaključio ugovore o pružanju farmaceutskih usluga osiguranim osobama Hercegbosanske županije. Ugovori sa ljekarnama nisu zaključeni na početku godine, nego 29. 3. 2019. godine, sa retroaktivnom primjenom od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine. Svaka ljekarna obvezna je pratiti potrošnju lijekova primjenom softverskog programa koji je kompletiran softverskim programom Zavoda za praćenje potrošnje lijekova. Za izdane lijekove na recept Zavod priznaje cijenu utvrđenu u Pozitivnoj listi lijekova i naknadu ljekarnama u iznosu od 13% maloprodajne marže na cijenu lijeka. Ljekarne su, po Ugovoru, dva puta mjesečno dostavljale račune Zavodu, sa pregledom svih izdanih lijekova i kao takvi evidentirani su na troškovima lijekova sa esencijalne liste. Nije nam prezentirano na koji način u Zavodu prate realizaciju izdanih recepata u ljekarnama i na koji način se vrši uvezivanja izdanih i realiziranih recepata sa esencijalne liste putem softverskog programa Zavoda. Stoga ne možemo potvrditi da je osigurana kontrola realiziranih lijekova na recept putem ljekarni.

Nije osigurana adekvatna kontrola nad troškovima lijekova sa esencijalne liste (3.120.655 KM), jer nije donesen interni akt kojim bi se utvrdilo na koji način se vrši kontrola izdanih recepata. Provedenom kontrolom izdanih lijekova kroz softverski program u Zavodu utvrđene su nepravilnosti, a ništa se nije poduzelo na njihovom otklanjanju. Nije osigurana ni kontrola izdanih i realiziranih recepata za lijekove sa esencijalne liste u zdravstvenim ustanovama, a ni putem ljekarni, zbog čega ne možemo potvrditi da je osigurano efikasno, ekonomično i efektivno korištenje proračunskih sredstava Zavoda kod izdavanja lijekova na recept.

Preporuka:

- ***internim aktom utvrditi način kontrole izdanih lijekova na recept, te osigurati kontinuiranu kontrolu nad troškovima lijekova sa esencijalne liste koji se propisuju na teret Zavoda, s ciljem osiguranja racionalne potrošnje lijekova.***

Pored navedenih, zdravstvene usluge primarne zdravstvene zaštite pružaju se i u određenim **specijalističkim ustanovama sa kojima je Zavod sklopio ugovor za 2019. godinu i u kojima su smješteni korisnici – osiguranici sa područja Hercegbosanske županije.** Produženi boravak i liječenje pružaju zavodi za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin i Bakovići u Fojnici i Pazariću, Ustanova za prihvati i odgoj djece Vareš, Specijalna psihijatrijska bolnica za hroničnu psihijatriju Modriča i domovi za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom Višegrad i Stolac.

Sukladno zaključenim ugovorima, zdravstvene ustanove ispostavljaju mjesečne račune za pružene usluge korisnicima i dostavljaju godišnja izvješća o zdravstvenom stanju osiguranika – korisnika. Zdravstvena zaštita po korisniku u ustanovama utvrđena je obračunom usluga primarne zdravstvene zaštite i lijekova. Utvrđeni iznos po danu za jednog korisnika kreće se od 5,50 KM u Domu za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje „Stolac“, do 13,94 KM u Domu za invalidne osobe „Višegrad“ i plaća se po broju dana u mjesecu.

Troškovi liječenja u inozemstvu odnose se na troškove liječenja u inozemstvu (dijagnostičko, bolničko i ambulantno liječenje) u iznosu od 847.780 KM i troškove obračuna po Međunarodnim konvencijama, koji se realiziraju preko Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH u iznosu od 497.540 KM. Pružanje zdravstvenih usluga u inozemstvu provodilo se u Republici Hrvatskoj, i to u zdravstvenim ustanovama: Poliklinika „Medicol“ Zagreb; Klinički bolnički centar Split; Zavod za patologiju Zagreb i u bolnicama „Dubrava“ i „Sestre milosrdnice“ u Zagrebu. Pravilnik o načinu i uvjetima za upućivanje osiguranih osoba na liječenje izvan Hercegbosanske županije donesen je u 2014. godini i izmjene u 2015. godini. Pravilnikom je utvrđeno da se osigurane osobe mogu uputiti na liječenje izvan županije ukoliko se u toku liječenja utvrdi da je potrebno pružanje zdravstvenih usluga specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite koje se ne mogu osigurati u županijskoj bolnici. Ljekar specijalista dostavlja Zavodu prijedlog za liječenje izvan županije uz svoj stručni nalaz i mišljenje. Liječničko povjerenstvo donosi rješenja po zahtjevima o odobravanju liječenja izvan županije i izdaje suglasnost, odnosno uputnicu, ukoliko je liječenje odobreno, ili ocjenu i mišljenje povjerenstva ukoliko liječenje nije odobreno. Osigurane osobe imaju pravo prigovora na odluke, koje rješava drugostepeno povjerenstvo, a konačnu odluku donosi Ravnatelj Zavoda. Sastav, ovlaštenja i način rada Liječničkog povjerenstva, kao i naknade za njegov rad utvrđene su Odlukom o imenovanju članova Liječničkog povjerenstva za odobravanje liječenja izvan Hercegbosanske županije, od 29. 3. 2019.godine. Iako je Povjerenstvo odobravalo liječenje u Republiku Hrvatsku, Pravilnikom nije posebno reguliran način upućivanja osiguranika na liječenje u inostranstvo, niti je prezentiran poseban interni akt kojim se regulira liječenje osiguranika u inozemstvu. **Zbog toga ne možemo utvrditi temeljem kojeg akta su pacijenti upućivani na liječenje u inozemstvo i da li su stvoreni uvjeti temeljem odredbi Federalnog i županijskog Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

Preporuka:

- ***poduzeti aktivnosti na reguliranju uvjeta i načina za upućivanje osiguranika Zavoda na liječenje u inozemstvo, sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, te osigurati kontinuiranu kontrolu poštivanja donesenih unutarnjih procedura za liječenje u inozemstvu.***

U okviru obveznog zdravstvenog osiguranja osigurane osobe po medicinskim indikacijama imaju pravo na **ortopedska i druga pomagala**. Izdaci za ortopedska pomagala iskazani su u iznosu od 817.332 KM. Zavod je objavio Javni poziv za dostavljanje prijava za izradu i isporuku ortopedskih i drugih pomagala krajem 2018. godine za 2019. godinu, te sklopio ugovore sa 16 tvrtki i ljekarni za izradu i isporuku ortopedskih i drugih pomagala osiguranim osobama. Upravno vijeće je u prosincu 2018. godine donijelo Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalima koja se odobravaju osiguranicima sa područja županije i reguliran je način ostvarivanja prava na njih. Osigurana osoba stječe pravo na pomagala temeljem propisanog obrasca, odnosno potvrde o potrebi ortopedskog pomagala koju izdaje ovlašteni liječnik medicine, te koju ovjerava i potpisuje nadležna osoba u Zavodu, nakon čega osigurana osoba preuzima ortopedsko i drugo pomagalo kod ugovorenog dobavljača. Zavod sudjeluje u troškovima nabave pomagala do iznosa navedenog u Listi ortopedskih i drugih pomagala. Usluge izdavanja pomagala vrše registrirane pravne osobe (tvrtke i ljekarne), koje Zavodu dostavljaju fakture na plaćanje, uz obvezno priloženu potvrdu Zavoda i potvrdu pravne osobe o izdavanju pomagala.

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 1.597.346 KM, što predstavlja 5,34% ukupnih rashoda. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere pojedincima na području zdravstvenog osiguranja (827.044 KM), transfere zdravstvenim ustanovama (750.000 KM) i druge tekuće transfere (20.302 KM).

Transferi pojedincima na području zdravstvenog osiguranja odnose se na: refundaciju bolovanja na teret Zavoda (519.532 KM), putne troškove osiguranicima (147.278 KM), troškove po odlukama povjerenstva za jednokratne novčane pomoći (69.861 KM), troškove po odlukama Upravnog vijeća pojedincima zdravstvenog osiguranja (58.307 KM) i ostale transfere pojedincima zdravstvenog osiguranja (32.066 KM).

Transferi zdravstvenim ustanovama (750.000 KM) realizirani su na temelju Odluke Upravnog vijeća Zavoda od 10. 6. 2019. godine. Odlukom je usvojen Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele u iznosu od 1.000.000 KM. Utvrđeno je da se raspodjela sredstava zdravstvenim ustanovama vrši sukladno dostavljenim zahtjevima javnih zdravstvenih ustanova u svrhu potpore za izmirenje povećanih troškova proizašlih iz kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva. Odlukom su utvrđeni i iznosi tekućih potpora, i to domovima zdravlja u rasponu od 40.000 do 150.000 KM, a 500.000 KM za Županijsku bolnicu „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno, uz obvezu zdravstvenih ustanova da namjenski utroše odobrena sredstva.

Tijekom 2019. godine zdravstvenim ustanovama su doznačene tekuće potpore na temelju njihovih zahtjeva i pojedinačnih odluka Upravnog vijeća. U zahtjevu Županijske bolnice „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno navedeno je da je Vlada Hercegbosanske županije dala suglasnost na Odluku Upravnog vijeća i da su obračunali uvećane plaće liječnika za 0,5 vrijednosti boda te da očekuju uplatu kako bi olakšali funkcioniranje bolnice i plaćanje dobavljačima doprinosa po osnovu odlaska u mirovinu. Domovi zdravlja su u svojim zahtjevima također navodili nedostatak finansijskih sredstava za kvalitetno pružanje zdravstvenih usluga, nagomilane dugove prema dobavljačima, kao i nemogućnost isplate punih plaća i drugih materijalnih prava. **Zahtjevi zdravstvenih ustanova samo su formalnog karaktera, ne sadrže nikakve podatke o finansijskim pokazateljima – o stvarnom povećanju troškova nakon primjene kolektivnih ugovora, za koje su tekuće potpore Zavoda i namijenjene. Iako je Odlukom utvrđena obveza zdravstvenih ustanova da namjenski utroše odobrena sredstva, one nisu dokazale svoj namjenski utrošak, a ni Zavod nije zahtijevao pravdanje utrošenih sredstava. Za ove namjene, tekuće potpore dodijeljene su Županijskoj bolnici „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno u iznosu od 375.000 KM, Domu zdravlja Tomislavgrad u iznosu od 112.500 KM, Domu zdravlja Livno dodijeljeno je 105.000 KM, Domu zdravlja Drvar 105.000 KM, Domu zdravlja Kupres 22.500 KM i Domu zdravlja Glamoč 30.000 KM.**

Preporuka:

- **tekuće potpore zdravstvenim ustanovama odobravati sukladno Odluci Upravnog vijeća i u svrhe za koje su i namijenjene.**

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvješćima za 2019. godinu iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 386.836 KM i Odlukom Upravnog vijeća raspoređen je na zakonske rezerve Zavoda.

U finansijskim izvješćima Zavoda nema iskazanog neraspoređenog viška prihoda i rashoda, jer je ostvareni višak prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda, kao i ostvareni višak prihoda nad rashodima u 2019. godini, raspoređen na obveznu pričuvu Zavoda, koja ukupno iznosi 667.373 KM. Izdvajanje na obveznu pričuvu Zavoda nije vršeno u visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju, nego samo od 1,2% ostvarenih rashoda u 2019. godini.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 5.913.602 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka (5.913.446 KM) i u blagajni Zavoda (156 KM). Računi za domaći platni promet otvoreni su kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo: transakcijski račun (glavni račun za redovno poslovanje); depozitni račun (za uplatu doprinosa) i namjenski račun (za isplatu porodijskih naknada). Namjenski račun Zavoda za isplatu porodijskih naknada zatvoren je u prosincu 2019. godine (šire opisano u točki 8.1 Izvješća).

Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Zavoda (iz 2015. godine) definirano je da se cjelokupni promet gotovinskih novčanih sredstava evidentira u glavnoj KM blagajni, a ostale blagajne na osnovu ukazane potrebe i odluke ravnatelja. Blagajnički maksimum utvrđen je Odlukom ravnatelja iz 2015. godine i iznosi 300 KM. U područnim uredima Zavoda vršena je prodaja premija osiguranja (markica), dvojezičnih obrazaca i zdravstvenih iskaznica za gotov novac, a nisu uspostavljene pomoćne blagajne u područnim uredima putem kojih bi se vršila knjigovodstvena evidencija novčanih transakcija. U prosincu 2019. godine donesen je novi Pravilnik o blagajničkom poslovanju, kao i Odluka o visini blagajničkog maksimuma koja je u primjeni od 1. 1. 2020. godine. Također, donesena je Instrukcija o načinu uplate za premije osiguranja, dvojezične obrasce i zdravstvene iskaznice, kojom je određeno da će se plaćanje navedenih naknada vršiti na transakcijski račun Zavoda otvoren kod Intesa Sanpaolo banke, čime su otklonjeni nedostaci u evidentiranju i vođenju blagajničkog poslovanja.

7.2.2 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima Zavoda na 31. 12. 2019. godine iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 463.359 KM (nabavna vrijednost 1.074.511 KM, ispravka vrijednosti 611.152 KM). Struktura stalnih sredstava na datum bilance iskazana je u tabeli:

	KM		
STALNA SREDSTVA	Neto vrijednost	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti
Poslovne zgrade	344.236	496.581	152.345
Oprema i namještaj	64.415	268.108	203.693
Motorna vozila	38.363	86.431	48.068
Umjetnička djela	6.400	6.400	0
Medicinska i laboratorijska oprema	0	101.220	101.220
Softver i licence	9.945	115.771	105.826
Ukupno	463.359	1.074.511	611.152

Poslovne zgrade iskazane su u vrijednosti od 344.236 KM (nabavne vrijednosti od 496.581 KM, ispravke vrijednosti od 152.345 KM). Nije nam prezentirana vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija na temelju koje su iskazane poslovne zgrade u Livnu, Bosanskom Grahovu i Drvaru. Zavod ne posjeduje validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora koje koristi i iskazane su u poslovnim knjigama Zavoda. Za upravnu zgradu u Livnu Zavod posjeduje zemljišnoknjižni izvadak, od 24. 8. 2005. godine, za gradilište po kojem je kao vlasnik nekretnina upisana „općenarodna imovina, organ upravljanja NOO Livno“ sa 1/1, a pravo trajnog besplatnog korištenja na nekretnini u korist Sreskog zavoda za socijalno osiguranje u Livnu. Također je prezentiran kupoprodajni ugovor iz 2014. godine po kojem Zavod kupuje poslovni prostor u Livnu od Federalnog zavoda za PIO/MIO u vrijednosti od 64.915 KM, kao izvanknjižno vlasništvo. Vlasništvo i pravo korištenja, prema kupoprodajnom ugovoru, identično je kao u prethodnom slučaju. U knjizi stalnih sredstava nabavka poslovnog prostora nije evidentirana po cijeni koja je utvrđena ugovorom. U listopadu 2019. godine zadužen je zaposlenik Zavoda da u narednom razdoblju poduzme sve potrebne aktivnosti u svrhu pribavljanja validne dokumentacije o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora Zavoda. Do okončanja revizije nije pribavljena dokumentacija o vlasništvu ili pravu korištenja.

Za poslovne prostore iskazane u poslovnim knjigama (344.236 KM) ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje su evidentirani, dok poslovni prostor kupljen u 2014. godini u iznosu od 64.915 KM nije evidentiran u poslovnim knjigama. Navedeno nije sukladno članku 15 Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, što ima za posljedicu da ne možemo potvrditi realnost iskazanih stalnih sredstava.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na pribavljanju validne dokumentacije o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora i njihovoj vrijednosti za imovinu iskazanu u poslovnim knjigama, kako bi imovina Zavoda bila realno iskazana.**

7.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 5.254.324 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 270.481 KM. Struktura iskazanih kratkoročnih obveza i razgraničenja je sljedeća: kratkoročne tekuće obveze (4.968.113 KM), obveze prema zaposlenicima (126.641 KM) i kratkoročna razgraničenja (159.570 KM).

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na obveze prema dobavljačima – zdravstvenim ustanovama u zemlji i inozemstvu od 4.960.155 KM i obveze za naknade članovima Povjerenstva i Upravnog vijeća Zavoda u iznosu od 7.958 KM (za prosinac 2019. godine).

Značajan dio obveza prema dobavljačima (1.455.194 KM) odnosi se na dugovanja nastala u periodu od 2002. do 2009. godine prema zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj (KBC Zagreb, KB Dubrava, KB Sveti duh Zagreb, bolnica Jordanovac Zagreb, Klinika za dječije bolesti Klaićeva Zagreb i KB Merkur Zagreb). Također, sa dobavljačima nije izvršeno usuglašavanje iskazanih stanja na kraju 2019. godine, niti su dobavljači poduzimali aktivnosti u cilju naplate. Radi o obvezama po kojima je nastala zastara u izmirenju i zbog znatnog proteka vremena ne možemo potvrditi da je iskazano stanje obveza prema dobavljačima realno na 31. 12. 2019. godine. Nisu pokrenute niti aktivnosti na njihovom isknjižavanju sa pozicije kratkoročnih obveza.

U bilanci stanja obveze prema dobavljačima nisu realno iskazane, jer se u okviru njih značajan dio od 1.455.194 KM odnosi na dugovanja nastala u periodu od 2002. do 2009. godine prema zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a nije prezentirana dokumentacija o vršnom usuglašavanju tih obveza.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na usuglašavanju i utvrđivanju obveza prema dobavljačima, s ciljem njihovog realnog iskazivanja.**

Obveze prema zaposlenicima iskazane su u iznosu od 126.641 KM i odnose se na plaće za prosinac 2019. godine koje su isplaćene u siječnju 2020. godine

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 159.570 KM po osnovu naplaćenih prihoda u prosincu za premiju osiguranja (markica) za 2020. godinu, a koji je evidentiran na odgovarajući konto prihoda u 2020. godini.

7.2.4 Popis sredstava i obveza

Središnje povjerenstvo Zavoda sačinilo je 6. 2. 2020. godine Elaborat o izvršenom popisu na 31. 12. 2019. godine. Izvršen je popis imovine, obveza i potraživanja Zavoda. Središnje popisno povjerenstvo Zavoda pregledom dostavljenih izvješća utvrdilo je da u Zavodu i svim Područnim uredima nisu iskazani viškovi ni manjkovi stalnih sredstava i sitnog inventara, odnosno da se knjigovodstveno stanje slaže sa stvarnim stanjem. Stalna sredstva obuhvaćaju građevinske objekte u Livnu, Bosanskom Grahovu i Drvaru.

Pošto za iskazane poslovne prostore Zavod nema vjerodostojnu dokumentaciju na temelju koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje i putem kojih je utvrđena vrijednost stalnih sredstava, niti posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja nekretnina, popisom nije moguće utvrditi stvarno stanje, niti izvršiti usuglašavanje.

Upravno vijeće je 13. 2. 2020. godine donijelo Odluku o usvajanju Izvješća popisnog povjerenstva Zavoda za 2019. godinu. Odlukom je utvrđeno da se rashoduju stalna sredstva i sitni inventar sadašnje vrijednosti od 0,00 KM (nabavna vrijednost 26.292 KM, ispravak vrijednosti 26.292 KM), prema prijedlogu popisnog Povjerenstva Zavoda i da se izvrši isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstva iz knjigovodstva. Rashodovana stalna sredstva po popisu nisu pravilno knjigovodstveno evidentirana na poziciji sredstava izvan upotrebe i do momenta obavljanja konačne revizije nije imenovano povjerenstvo koje će izvršiti likvidiranje stalnih sredstava prema prijedlogu popisnog povjerenstva.

Popisno povjerenstvo je kod popisa obveza preuzelo podatke iz knjigovodstvene evidencije o stanju obveza prema dobavljačima, jer nije izvršeno usuglašavanje iskazanih stanja sa dobavljačima. Popisno povjerenstvo je konstatiralo da dugovanja Zavoda prema kliničkim centrima u Republici Hrvatskoj, za razdoblje od 2002. do 2009. godine, iznose 1.492.676 KM. Po pitanju ovih obveza dobavljači nisu poduzimali nikakve radnje, niti postoje usuglašena stanja i da Povjerenstvo predlaže poduzimanje određenih koraka kako bi se pristupilo njihovom otpisu. Međutim, Povjerenstvo nije poduzelo aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja obveza, niti je predložilo što treba poduzeti da bi se utvrdilo stvarno stanje, zbog čega nije postupilo sukladno odredbama članka 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

S obzirom na to da se naturalnim popisom stalnih sredstava ne može utvrditi stvarno stanje za iskazanu vrijednost poslovnih prostora, a Povjerenstvo to nije konstatiralo, zbog toga nije moglo izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine sa stvarnim stanjem. Također, nije utvrđeno realno stanje obveza i Povjerenstvo nije konstatovalo što poduzeti na realnom utvrđivanju obveza. Navedeno ukazuje da redoviti popis imovine i obveza nije izvršen sukladno članku 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *kod provođenja redovitog popisa utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usklađivanje sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 30.399.033 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 30.213.266 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom od 177.963 KM. Izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem izvješću proračuna u FBiH.

8. JAVNE NABAVE

Plan nabava donesen je u veljači 2019. godine i predviđene su nabave roba, usluga i radova u ukupnom iznosu od 130.000 KM, ali nisu predviđeni postupci nabava za svaku nabavu. Tijekom 2019. godine izvršeno je 26 nabava putem direktnog sporazuma u ukupnom iznosu od 52.927 KM i jedna nabava uređskog i drugog materijala putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 6.379 KM. Za nabavu lož-ulja planiran je iznos od 12.000 KM, a provedene su tri nabave po direktnom sporazumu. Isto tako, računarska oprema planirana je u ukupnom iznosu od 20.000 KM i provedeno je pet pojedinačnih postupaka direktnog sporazuma za nabave: laptop, računalo, fax-uređaj, printer i kopir-aparat. U ovom slučaju vršeno je dijeljenje nabava koje nije dozvoljeno, s ciljem izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom. Pored toga, tijekom 2019. godine vršene su nabave po ugovorima koji su vrijedili do kraja 2018. godine, u ukupnoj vrijednosti od 11.502 KM, bez provođenja postupaka javnih nabava.

Zavod nije provodio nabave sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, jer planom nabava nisu predviđeni postupci nabava. Također, vršeno je dijeljenje nabava koje nije dozvoljeno kod provođenja više direktnih sporazuma s ciljem izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog Zakonom, te su, bez provedenih postupaka nabava, vršene nabave od dobavljača sa kojima su istekli ugovori u 2018. godini.

Preporuka:

- *nabave roba i usluga vršiti na način propisan Zakonom o javnim nabavama, na temelju provedenog odgovarajućeg postupka nabave i zaključenog ugovora.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Porodiljne naknade

Zavod je vršio obradu zahtjeva za ostvarivanje prava na porodiljnu naknadu i plaćanje korisnicama tih naknada, sukladno odlukama Skupštine Hercegbosanske županije o pravu na naknadu umjesto plaće ženi-majci, za vrijeme odsutnosti s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta¹². Odlukama je utvrđeno da se sredstva za ovu naknadu osiguravaju u Proračunu Hercegbosanske županije, na poziciji Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, a isplatu naknade umjesto plaće vrši Zavod po dospijeću sredstava Ministarstva. Prava na naknadu u prvom stupnju rješava Zavod, a o žalbama protiv rješenja donesenih u prvom stupnju rješava Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih. Za isplatu ovih naknada Zavod je u svibnju 2014. godine otvorio transakcijski račun za posebne namjene (porodiljne naknade), a transakcije izvršene putem ovog računa nisu evidentirane u poslovnim knjigama Zavoda. Naime, pravo na naknadu utvrđeno je Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom¹³, a propisom kantona bliže se uređuju uvjeti, način, postupak, organi i financiranje prava. **Novčana sredstva namijenjena za isplatu porodiljnih naknada nisu evidentirana u poslovnim knjigama Zavoda**, jer ne spadaju u redovne poslovne aktivnosti propisane Zakonom o zdravstvenom osiguranju, niti su ti poslovi predviđeni Statutom Zavoda.

Tijekom 2019. godine sa ovog posebnog računa isplaćeno je 1.193.813 KM, od čega je 18.752 KM evidentirano u poslovnim knjigama Zavoda kao ostali prihodi. Sredstva za isplatu porodiljnih naknada planirana su u Proračunu Hercegbosanske županije za 2019. godinu, kod Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi i prognanih u iznosu od 1.200.000 KM. Isplate naknade vršene su po doznačavanju novčanih sredstava na poseban račun, na temelju zahtjeva Zavoda nadležnom Ministarstvu rada i socijalne skrbi i prognanih Hercegbosanske županije. Zahtjevi su Ministarstvu upućivani mjesečno sa pregledom – spiskom korisnika naknada i pripadajućih iznosa na temelju izdanih rješenja kojima se priznaju prava na porodiljnu naknadu.

Neevidentiranje poslovnih transakcija u glavnoj knjizi nije sukladno Zakonu o riznici (članak 14), kojim je utvrđeno da sustav Glavne knjige riznice osigurava evidenciju svih transakcija i poslovnih aktivnosti sukladno propisanom kontnom planu i Zakonu o računovodstvu i reviziji (članak 11), po kojem se sustav računovodstva zasniva na računovodstvenim principima točnosti, istinitosti, sveobuhvatnosti, pouzdanosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Iako nije došlo do izmjene Odluke o pravu na naknadu umjesto plaće ženi-majci, za vrijeme odsutnosti s posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta, Zavod je 12. 12. 2019. godine podnio zahtjev banci i zatvorio transakcijski račun (porodiljne naknade), a zatečeni iznos na računu od 18.752 KM prenesen je na glavni račun Zavoda i evidentirani su ostali prihodi Zavoda. Nije predložena dokumentacija na osnovu koje je izvršeno zatvaranje transakcijskog računa i priznavanje prihoda, samo je usmeno navedeno da u Zavodu i dalje vrše obradu zahtjeva i mjesečno sačinjavaju spiskove koje dostavljaju nadležnom Ministarstvu na realizaciju.

¹² „Narodne novine HBŽ“, broj 1/13 i 6/15

¹³ „Sl. novine FBiH“, broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09,45/16

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti, zajedno sa Ministarstvom rada i socijalne skrbi i prognanih Hercegbosanske županije, na pravnom reguliranju obračuna i plaćanja porodiljnih naknada, sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.*

9.2 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima, protiv Zavoda se vodi 16 sudskih postupka, od kojih se osam odnosi na tužbe po osnovu isplate potraživanja za refundacije bolovanja. Po njima su najvećim dijelom donesene presude općinskog suda kojima su tužbe odbijene i pokrenuti postupci žalbi pred kantonalnim sudom. Od značajnih postupaka, protiv Zavoda navodimo jedan sudski spor iz radnih odnosa i dva sudska spora radi poništenja Rješenja Zavoda vezano za refundaciju troškova liječenja ukupne vrijednosti spora od 20.772 KM.

Zavod vodi četiri spora, i to dvije tužbe po osnovu duga za doprinose po kojima je ukupna vrijednost spora 3.070.293 KM i dvije tužbe po osnovu naknade troškova liječenja protiv osiguravajućih društava sa ukupnom vrijednošću sporova od 57.047 KM. Najznačajnija je tužba koju je Zavod pokrenuo 2012. godine protiv Federalnog zavoda PIO/MIO pred Općinskim sudom u Mostaru, radi novčanog potraživanja sa procijenjenom vrijednošću od 3.067.910 KM. Predmet spora je novčano potraživanje na ime razlike neuplaćenih doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i utvrđivanje pravilnog obračuna i uplate doprinosa iz oblasti zdravstvenog osiguranja. Naime, Federalni zavod PIO/MIO obračun i plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje vršio je po Zaključku Vlade FBiH iz 2003. godine, po kojem se plaća doprinos za zdravstveno osiguranje penzionera uz isplatu penzija po stopi 1,2% od penzije. Međutim, Skupština Hercegbosanske županije je 2010. godine donijela Odluku o osnovicama, stopama, načinu obračunavanja i plaćanja sredstava za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za Hercegbosansku županiju sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju. Odlukom je utvrđeno da se obračun i uplata doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje vrši po stopi od 10% na mirovine korisnika sa prebivalištem na području Hercegbosanske županije. Rješavajući po tužbi Zavoda, Općinski sud u Mostaru je siječnju 2015. godine donio Rješenje kojim se proglašava nenadležnim. Zavod je uložio žalbu u ožujku 2015. godine pred Kantonalnim sudom u Mostaru i tu su posljednje aktivnosti po ovom slučaju.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Zavod je 26. 5. 2020. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. Komentare na dio nalaza vezanih za javne nabave nismo mogli prihvatiti, jer nisu dana adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću. Prihvatili smo komentare vezane za uspostavljanje kontrolnih aktivnosti u Zavodu i izmijenili dio nalaza u Izvještaju. Dostavljena su dodatna pojašnjenja i popratna dokumentacija o poduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka. Pojašnjenja se odnose na započete aktivnosti: uspostave jedinice unutarnje revizije, uknjižbe prava vlasništva objekata koje koriste, izrade planova novčanih tijekova, izrade Plana integriteta, kao i usklađivanja Pravilnika o radu sa propisima iz oblasti radnog zakonodavstva.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

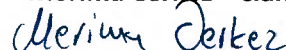
Mira Pažin

Tim za reviziju

Katica Galić – voditeljica tima

Merima Cerkez – članica tima

**IV PRIVITAK:
GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu					
Naziv pravne osobe: Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (os 1 do 16)	30.463.420	30.305.822	28.974.590	-157.598	99,5%
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	29.565.120	29.447.976	28.066.739	-117.144	99,6%
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	29.565.120	29.447.976	28.066.739	-117.144	99,6%
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	898.300	857.846	907.851	-40.454	95,5%
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	19.300	5.982	19.251	-13.318	31,0%
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	19.300	5.982	19.251	-13.318	31,0%
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi na temelju premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	879.000	851.864	888.599	-27.136	96,9%
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudbene takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale proračunske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	62.000	42.397	54.933	-19.603	68,4%
Neplanirane uplate – prihodi	817.000	809.467	833.666	-7.533	99,1%
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	0
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0

	II. RASHODI (od 1 do 7)	30.433.420	29.911.182	28.726.227	-522.238	98,3%
1.	Plaće i naknade troškova uposlenih	1.417.196	1.391.559	1.304.484	-25.637	98,2%
	Bruto plaće i naknade plaća	1.226.953	1.222.212	1.147.549	-4.741	99,6%
	Naknade troškova uposlenih	190.243	169.347	156.935	-20.896	89,0%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	131.000	129.145	120.538	-1.855	98,6%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	27.017.324	26.793.132	25.790.784	-224.192	99,2%
	Putni troškovi	2.600	1.649	1.563	-951	63,4%
	Izdaci za energiju	22.800	20.722	18.362	-2.078	90,9%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	28.000	23.693	26.945	-4.307	84,6%
	Nabava materijala i sitnog inventara	29.600	16.557	24.035	-13.043	55,9%
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	6.000	5.106	4.398	-894	85,1%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	29.200	28.848	28.361	-352	98,8%
	Izdaci za tekuće održavanje	11.500	8.945	6.009	-2.555	77,8%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	14.800	14.024	16.982	-776	94,8%
	Ugovorene i druge posebne usluge	26.872.824	26.673.588	25.664.129	-199.236	99,3%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.867.900	1.597.346	1.510.421	-270.554	85,5%
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Tekući transferi pojedincima	843.000	827.044	693.608	-15.956	98,1%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.000.000	750.000	800.000	-250.000	75,0%
	Subvencije javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	24.900	20.302	16.813	16.813	81,5%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inozemne kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmice	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate u svezi za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Teuća proračunska pričuva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	30.000	394.640	248.363	364.640	1315,5%
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	30.000	7.804	109.815	-22.196	26,0%
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabava građevina	0	0	0	0	0
	Nabava opreme	20.000	7.804	98.470	-12.196	39,0%
	Nabava ostalih stalnih sredstava	7.000	0	0	-7.000	0,0%
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	3.000	0	11.345	-3.000	0,0%
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	30.000	7.804	109.815	-22.196	26,0%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	0	386.836	138.548	386.836	
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Inozemne otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	386.836	138.548	386.836	

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Rukovoditelj
Ante Baković

Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravne osobe: Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	5.921.696	5.805.341	102,0%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	5.913.602	5.735.639	103,1%
2.Vrijednosni papiri	0	0	0
3.Kratkoročna potraživanja	4.721	69.702	6,8%
4.Kratkoročni plasmani	0	0	0
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6.Zalihe materijala i robe	0	0	0
7.Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8.Kratkoročna razgraničenja	3.373	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	463.359	494.867	93,6%
9. Stalna sredstva	1074.511	1.084.400	99,1%
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	611.152	589.533	103,7%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	463.359	494.867	93,6%
12.Dugoročni plasmani	0	0	0
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15.Vrijednosni papiri	0	0	0
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18.Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	6.385.055	6.300.208	101,3%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	5.254.324	5.524.805	95,1%
19.Kratkoročne tekuće obveze	4.968.113	5.274.075	94,2%
20.Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22.Obveze prema zaposlenicima	126.641	119.390	106,1%
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24.Kratkoročna razgraničenja	159.570	131.340	121,5%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25.Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26.Ostale dugoročne obveze	0	0	0
27.Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	1.130.731	775.403	145,8%
28.Izvori stalnih sredstava	463.359	494.867	93,6%
29.Ostali izvori sredstava	0	141.988	0
30.Izvori sredstava rezervi	667.372	0	0
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	138.548	0
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	6.385.059	6.300.208	101,3%

Rukovodstvo je Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Rukovoditelj
Ante Baković

Izvešće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine		
Naziv pravne osobe: Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	30.399.033
2	Prihodi od poreza	29.447.976
3	Neporezni prihodi	951.057
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	0
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Financiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od financijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	30.399.033
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	30.213.266
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.391.559
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	129.145
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	27.095.216
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.597.346
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	7.804
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	7.804
24	Financiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za financijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	30.221.070
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	177.963
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	5.735.639
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	5.913.602

Rukovodstvo je Izvešće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Rukovoditelj
Ante Baković